

KORRESPONDENT — KRAIOWY Y ZAGRANICZNY.

WIADOMOSCI KRAIOWE.

Z Grodna dnia 11. Maja. Przybył tu z Warszawy JP. de Cachée, Chargé d'affaires Cesarza Jmci Rzym-
skiego.

Tegoż dnia. Na sessyi Konfederacyi Generalney Koron: zapadłe Rezolucye niżej wyrażone tu przy-
łączamy.

*Obiaśnienie i rozwiązanie wątpliwości względem następują-
cych Seymików.*

Konfederacya Generalna Kor: Chcąc wszystkie ia-
kie się zdarzyć mogą na następujących Seymikach
Poselskich, objaśnić trudności i wątpliwości rozwią-
zać, obwieszcza ninieyszą uchwałą JWW. Senatorów,
Marszałków Konfederacyi, Urzędników, i całe Ry-
cerstwo Woiewództw, Ziem, i Powiatów w Koronie
będących, ażeby ziechawszy się na dzień 17. Mie-
siąca bieżącego na miejsce obrad Prawami da-
wnemi, nie zaś podług ustaw Seymu Rewolucyine-
go, wyznaczone, tam o godzinie przyzwoitey temż
dawnemi Prawami przepisanej, do elekcyi UUr: Po-
stów, i dania im instrukcyi sposobem dawnym przy-
stąpili. W ciągu całym obrad swoich pod prezyden-
cyą pierwszego z porządku Senatorsa, a w niebytności
iego, Woiewódzkiego pierwszego Urzędnika, Marszał-
ek Konfederacyi miejsce zwykłe Marszałkom Sey-
mikowym i z Konsyliarzami zwyczajem Woiewództw,
Assessorów z Powiatów zastąpić mającemi, a przez
Marszałka Konfederacyi wezwanemi zasiądzie, wota
na elekcyą i żądanie do instrukcyi wszystkich Oby-
watelów zbierać, i konnotować będzie. A gdzieby
Marszałek Konfederacyi przytomnym nie był, miey-

sce iego piérwszy z porzàdku Konsyliarz załtapi, i kóllegów swoich za Assefforów przybierze. Tam zaś gdzieby się ani Marszałek Konfederacyi, ani żaden z Konsyliarzów nieznaydował, Obywatele Marszałka koła Rycerskiego przydawszy mu Assefforów dawnym zwyczajem obiorą, i do przysięgi ich Prawem przepisanej, *coram primo in ordine* zobowiążą. Ktokolwiek zaś z Obywatelów każdego Woiewództwa, Ziemi, i Powiatu do Konfederacyi Targowickiey Akcesu nie uczynił, lub urzędując z stanu Senatorskiego, bądź Rycerskiego na Seymie Rewolucyinyim Recessu od niego, na przepisanyim od Nayias: Konfederacyi wolnych O. N. terminie nie uczynił, oraz kto na podziękowanie za Konstytucyą 3go Maia był Delegowanym, lub takowey Delegacyi był Promotorem, takowy, ani do obierania posłów, ani do podawania żądań swoich do Instrukcyi, ani do umieszczenia się w kandydacyi do Poselstwa, lub sprawowania iakiey usługi, na następujących Seymikach bydź przypuszczonym nie powinien; toż samo ma się rozumieć o tych, którzy zasiadając w Konfederacyi Generalney wolnych O. N. na zapadłe w niej większością zdań uchwały i rezolucye, Manifesta i Protestacye uczynić wazyli się; Chcąc zaś, aby bezpieczeństwo osob na obrady Woiewódzkie zgromadzonych zapewnione zostało, i ażeby żaden nieprzyzwoity postępek spokojności Obywatelów nie miewał: zalecamy Uur: Marszałkom Konf: Woiewódzkich, i z czterema Konfederacyi Konsyliarzami przybranemi, ażeby Juryzdykcyą Sądową przed zaczęciem Seymików przywołali, i na nich wykraczających iakiegożkolwiek bądź stanu, i kondycyi ludzi, podwoionemi karami, iakie są w prawach przepisane na burzycielów spokojności pod czas Seymików, bez względu żadnego karali. Dan w Grodnie na Sessyi Konfed: Gen: Kor: d. 14. Mca Maia 1793. R.

Antoni Pułaski Marszałek K. W. W. M. K.

G. K. Zastępca. (L.S.)

Franciszek Chrzyszczewski Konf: G. Kor: Sekr:

Eligibilitas na Posłow Konsyliarzow Rady, i pod Processami będących.

Konfederacya Gener: Kor: Gdy smutna zamieszania terażniejszyego postać wymaga, aby na przyszły da Bóg Sejm Posłowie z Woiewództw, Ziem, i Powiatów byli Mężowie cnotą, wiadomością, i największym umiarkowania darem obdarzeni; przeto nieściesniając pola takowych podjęcia się funkcyi na ten raz deklaruję, iż umieszczenie osob w liczbie Konsyliarzów Rady Nieustaiącey, ani processa (wyiawszy sprawy kryminalne) nie mają przeszkadzać do uzyskania Funkcyi Poselskich. Dan w Grodnie na Sełtyi Konfed: Gener: Kor: d. 11. Maja 1793. R.

Antoni Pułaski Marszałek K. W. W. Mar-

szalek Konfed: G. K. Zastępca (K.S.)

Franciszek Chrzczaszewski Konf: G. K. Kor: Sekr

Wyznaczenie miejsca niektórym Woiewództwom i Ziomom dla odprawienia Seymików tymczasowe.

Konfed: Gener: Kor: — Ponieważ za wyszłemi świeżo Uniwersalami, czas Seymików jest dzień 27. Woiewództwom, Powiatom i Ziomom, do zbiegania się na Seymiki przed-Seymowe wyznaczony, w miejscach zaś dawniey niektórym Seymikom służących, woysk zagranicznych Konfystencya, przyzwoitemu seymikowaniu istotną jest przeszkodą — Więc przychylając się w tym i do żądań Obywatelskich do siebie podanych, Ziemi Wyszogrodzkiej, zamiast Wyszogroda Czerwińsk, a Woiewództwu Rawskiemu ze wszystkich trzech Ziem Rawskiej, Sochaczewskiej, i Gostyńskiej, zamiast Rawy, Sochaczewa, i Gąbina, Nowe Miasto, dla Woiewództwa Bełzkiego w Dubience, gdzie czterech Posłow w Woiewództwie Bełzkim, a choćby w Wołyńskim osiadłych, wybrani być mają, dla Woiewództwa Płockiego do obrania Posłow sześciu, w Mławie, za miejsce seymikowania na ten raz wyznaczamy: warując napotym, gdy woyska zagraniczne z tych miejsc ustą-

pią, że znowu Rawa, Sochaczew, Gąbin, Wyżogrod, i inne iak dawniey było, *respectivé* mieyscem feymikowań przyszłych, nie wątpliwym będą. Dan w Grodnie na Sessyi Konf: G. K. d. 11. Maja 1793. R.

Antoni Pułaski Marszałek K. W. W. M. K.

G. K. Zastępca. (L.S.)

Franciszek Chrząszczewski Konf: G. K. Sekretarz.

Rezolucya względem Urzędow krzesel po dniu 3. Maja rozdanych, i przez Obywateli nie czyniących recessow od Seymu rewolucyjnego posiadanych.

Konfederacya Generalna Kor: Po wydaney świeżo Rezolucyi przez Konf: Gen: O. N. i zapadłym wyroku przeciw tym Urzędnikom Rzpltey, którzy mimo głośnych i powtarzanych naywyższej władzy upomnień, recessu od Seymu rewolucyjnego i akcesu do Konfederacyi nie poczynili, tudzież po nominacyi z tego powodu na urzędy woyskowe, ile była w wydaniu tegoż samego wyroku względna w rozciągnięciu rygoru prawa na obłąkanych w opinii, tyle obowiązana się być sądzi, dopełnić iuż przeciw własnym (żał się Boże) Rodakom, ten zwolniony swóy ostrości wyrok, którzy, i do zamysłu przeciw Oyczyźnie uknowanego pierwszemi, i do utrzymywania się w nieposłuszeństwie przeciw rządowi upornemi byli. Przeto Konfed: Gener: Kor: takimi pobudzoną powodami, Urząd Podkanclerzego Koronnego W. Hugonowi *Kollatajowi*, i drugi Podskarbiego Nadwor: Koron: W. *Ostron* skiemu konferowany, za wakujący deklaruje, i rekommendacyą do tych wakansow przy schie zostawia. Co się zaś tycze innych urzędow, iako to: Biskupstw krzesel Senatorskich, po skasowaniu Rady, tudzież Dygnitarstwa i Urzędow wszelkich po dniu 3. Maja konferowanych, przy tych potwierdza i zostawia wszystkich, którzy bądź recessa, bądź akcessa, bądź przysięgi Konfederacyi do dnia 16. Stycznia ustawą Konfed: Gener: C. N. przepisane, poczynili, a tak-

we akcessa i recessa w Seymie przyszłym przed WW. Pieczętarzami Koronnemi złożyć w pierwszym zaraz tygodniu chcemy ich mieć obowiązaniemi. Zaś WW. Pieczętarze Stany Seymujące o odebranych takowych racellach i akcessach uwiadomiwszy, *pro vacanti* te Urzędy podadzą, które przez niedopełnienie niniejszego wyroku wakującemi zostaną. — Działo się w *Grodnie* na sessyi Konfed: Gen: Koron: dnia 11. Mca Maja 1793. R.

Antoni Pułaski Marszałek K. W. W. M. K.

G. K. Zastępca (L. S.)

Franc: Chrzęszczewski Konf: Gen: Kor: Sekr:

Uwolnienie Ur. Karola Sosnowskiego od zarzutów do odsunięcia go od pióra Sądów Marszał: wypadłych.

KONFEDERACYA GENERALNA WOLNYCH OBOYGA
ZŁĄCZONYCH NARODOW.

Gdy z złożonego dopiero przed nami *Laudum* Ziemi *Steżyckiej* dowiedziono nam iest, iż Ur. Karol *Sosnowski* delegowanym od teyże Ziemi do Seymu Rewolucyjnego na podziękowanie za Konstytucyą 3go Maja ustanowioną nie został, owszem dway ianni obywatela na funkcyą tę do Zgromadzonych wtedy Stanów wyznaczeni okazują się, Zatem Ur. Karola *Sosnowskiego* iakoby z tego iednego powodu od pióra Sądów Marszał: Kor: odsuniętego od przyczyny i zarzutu tego uwolnionym mieć chce i stanowi. — Dan w *Grodnie* na sessyi Konf: Gener: O. N. dnia 4. Mca Maja Roku 1793.

Antoni Pułaski Marszałek (L. S.) Józef Zabiello Łow:

K. W. Wol: Konfed: W. Lit: Mar: Konf: Gen:

Gen: Kor: Zastępca. W. X. Lit: Zastępca.

Franciszek Chrzęszczewski Sekr: G. K. Kor:

Z Warszawy dnia 18. Maja. JP. Ogińska Hetmanowa W. X. Lit: od dnia 12. tego mies: więcej niż po cało-roczney w tey stolicy niebytności, znayduie się tu przytomna.

Przybył do tutejszego miasta dnia 13. t. m. Xze Sapiela Kanclerz W. W. X. Lit: w słabym zdrowiu.

Dnia 15. JP. Ożarowski G. L. , a 16. Hr: Ankiewicz Kons: Konf: Kor: tu przybyli z Grodna.

JP. Branicka Kaszt: Krak: wyiachała ztąd do Jablonny, a ztamtąd udać się ma do Białego Stoku, dokąd też Króla Jmci z Grodna przybycie na dzień 16. tego mies: było spodziewane dla zabawienia tam (iák z doniesienia mamy) do dwóch tygodni.

Dnia 13 Maja w Pałacu Rzpltey Krasniskich zwanym Kommissya woyskowa Koron: rozpoczęła się.

Dnia tegoż w mieyscu Juryzdykcyi Marszałkowskiej Koron: Naywyższej instancyi Deputacya z osób stanu Duchownego i Świeckiego pod prezydencyą JW. Szydłowskiego Kaszt: Zarnowskiego iest rozpoczęta, przed którą wszyscy Prowizorowie szpitalow Warszawskich z dowodami fundusze swych *respectiv*e szpitalow okazującemi, tudzież z rejestrami dochodow i wydatkow stawili się, a to dla wynalezienia środków stołowych do utrzymania kalekow i ubogich.

Dnia 15. Maja. Wyszło Zalecenie następujące:

Juryzdykcyja Marszałkowska Kor: Nayw: Instacyi wraz z Aliefforami przez Nayias: Konf: G. wolnych O. N. przydanemi — Uwiadomienie od Delegacyi do czynności Szpitalowych z składu swego oznaczoney; iż Prowizorowie Szpitala S. Łazarza, w którym Ubogich osob 291. znayduie się, oświadczyli, że żadnego funduszu do dalszego utrzymywania tychże ubogich już nie mają, i ieżeli Juryzdykcyja do dnia poniedziałkowego funduszu iakowego nie obmyśli, przymuszeni zostaną tychże ubogich ze szpitala wypuścić, również oświadczenie przez Memoryały tak Ur: Samuela Tolkmity Kassiera bywszey Kommissyi Policyi, jako też Ur: Wiktora Logę Intendenta Szpitalowego do swej Delegacyi podane i w Juryzdykcyi swej złożone, odebrawszy; wchodząc w myśl i zamiar chwalebny Nayias: Gener: Konfederacyi

obozyga złączonych Narodów, która nie chce aby ubóstwo w kilkuset osobach dotąd w szpitalach żywno-
ne i okrywane, rozpuszczone było, przez co widok
rażący i powiększenie nędzy sprawićby mogło, i
tym końcem Juryzdykcyi swojej rozpatrzenie się we
wszelkich funduszach Szpitalów Warszawskich, oraz
ułożenie projektu Juryzdykcyi naszej zleciła. Zwa-
żając jednak, że takowe zpoźnianie funduszków i uło-
żenie Projektu do utrzymania ubogich w szpitalach
dążącego tak prędko nastąpić nie może, a gwałto-
wność potrzeby do utrzymania w szpitalu Sgo Ła-
zarza ubogich osob 291. wynoszących przyciska, na
zarządzenie tak nagłej potrzeby gdy żadnego fundu-
szu nie widzi, iak szczególnie z komportowanych
przez szpitale Warszawskie Xąg regestrów perce-
pty i expensy przed Delegacyą swoją, z nich w
niektórych szpitalach, iako to: w szpitalu Sgo Ducha
z lat 4ch Remanentu w gotowiznie złt: 46,577. w szpi-
talu Sgo Kazimierza z Roku przeszłego złt: 3.275.
w szpitalu Sgo Ducha PP. Marcinkanek z roku ze-
szłego złt: 7.107. gr: 21. na prędcę wynalezionego.
Zatym dopełniając wolą i zamiar Najiaś: Gen: Konf:
O. N. złączonych, a nie chcąc, iżby ciż ubodzy ze
szpitala Sgo Łazarza wypuszczonemi byli, oraz za-
pobiegając tak nagłej potrzebie, nim w tey mierze
ogólne urządzenie odpowiadające potrzebom nastąpi,
zaleca Szlachetnym Jakubowi Rabbe, i Jędrzeiowi
Platowi, iako Prowizorom szpitala Sgo Ducha, aby z
summy Remanentowey tegoż szpitala złt: 4000. tak-
że W. JX. *Głuszewskiemu*, iako Prowizorowi szpitala
Sgo Kazimierza, aby również z summy Remanento-
wey złt: 500. nakoniec W. JX. *Dąbrowskiemu* Vice-
Prowizorowi szpitala PP. Marcinkanek złt: 1,500.
do rąk Ur: Samuela *Tolkmita* iako kasę ubogich do-
tąd utrzymującego, za kwitem onegoż niezwłocznie
wypłacili. Które przy ogólnym urządzeniu szpitalow,
aby powróconemi zostały, Juryzdykcyja nie ubliży
dolożyć starania. A Ur: Samuel *Tolkmit* i Prowizo-

rowie wszelkim Delegacyi naszej urządzeniom po-
dlegać mają i Kakulacye zdawać będą. Dan na ses-
syi dnia 15. Mca Maja 1793. Roku.

Z Protokołu czynności Potocznych wypisano i wy-
dano.

MICHAŁ KRAJEWSKI *Regent Jur: Mar: K. Nayw: Inst:*
Czytałem: *Postolski.*

Dnia 16. Kommissya Edukacyina Kor: sessyą swo-
ią ekonomiczną dla niezupełnego kompletu solwowa-
ła na dzień 18. tego mies na godz: 5. po południu.

Dalszy ciąg Sprawy Banku Ur. Teppera i kompanii.

Dnia 13. Kommissya nakazała dostateczniejszą u-
czynić komportacyą wszelkich dokumentow do spółki
handlu winnego należących.

Dnia 14. Kommissya z komportowanych dokumen-
tow niemając dostateczney informacyi względem spół-
nego handlu winnego, dla dóyscia czy było w saney
istocie takowe spółniństwo, inkwizycią udecydowała.

Dnia 15. Maja Ustęp. A po nim solwowanie sessyi
na dzień 16.

D. 16. Maja. Po inwestygacyi w kantorze względem
tabakiery kosztowney w depozyt daney, Kommissya
do finalney rozprawy wydanie takowey tabakiery
odłożyła.

Sessya solwowana na dzień 25. tego mies:

Sprawa Banku Ur. Kabryt.

Dnia 16. Maja. Za wniesieniem od JP. Ronikiera o
powrócenie wexlow jego na 40,000. czerw: złl: u
Ur. Kabryt zastawionych i za rewersem przez Ur. Kabryt
podpisanym powrócić przydeklarowanych, sąd Kom-
missyiny udecydował, aby JP. Ronikier za poprze-
dzającym pozwem wydać się mianym u Ur. Kabryt o to
dochodził.

Kaucyą Ur. Ryszarda za Szll: *Forszetem*, a Staroza-
konnego *Lewy* bankiera Berlińskiego, za Staroz: *Lewy*
bratem jego daną, Kommissya przyjęła i iako Buch-
halterom w kantorze pracować im dozwoliła.

Sądy odwołane na dzień 23. tego mies:

OBWIESZCZENIE.

Deputacja Kwaternicza Miasta Warszawy. Z doświadczeń wielu przekonana, że ułożenia względem kwaterunku przez niektórych obywateli z sąsiadami poczynione, zamiast dogodności onym przyniesienia, uciążliwość i pokrzywdzenie publicznych posessyi mieszkańcom sprawują; W chęci zatem oddalenia pomienionych zawad będąc, oświadcza: Iż wszelkie dotąd podzielane, między sąsiadami umowy, i zasile prywatnie opłaty, za cześć uważane będą; i ktokolwiek kwitu Deputacyi z składki nastąpioney nieokaże, takowego dom czyli posessya, w retent umieszczoną, a *per conseques* exekucyą ciążoną zostanie. — w Warszawie dnia 15. Maja 1793. R.

Ignacy Andrychowicz Prezydujący mpr:

Fr: Xaw: Makarowicz Radca M. S. W.

Franciszek Gautier L. M. S. W.

Felicyan Gotti G. M. S. W.

Ignacy Malczewski Sekr: D. K. M. W. mpr:

Z Łabunia dnia 3⁴. Maja. Od JW. Kreczetnikowa Generała en Chef doszła wiadomość, że wszystkie krainy do *Rossyjskiego* panowania nowo teraz przyłączone, które dawniejszym Guberniom są przyległe, te do rządu tychże Guberniów należeć będą, inne zaś dalsze składać będą trzy nowe Gubernie:

1mo. *Mińskie*. W którym Gubernatorem Generał-Major *Neplioujeff*.

Vice-Gubernatorem Konsyliarz kolegi *Michayloff*.

2do. *Iliastawia*. Gubernatorem Generał - Major *Szeremetoff*.

Vice-Gubernatorem Konsyliarz kolegi *Weljaminoff*.

3tio. *Braślavia*. Gubernatorem Generał - Major *Bergmann*.

Vice-Gubernatorem Konsyliarz dworu *Grocholski*.

Te wszystkie nowe do *Imperium* *Rossyjskiego* przyłączone kraie będą wyięte od podatkow zwyczajnie w *Rossyi* opłacanych aż do 1. Stycznia Roku 1795. Dawać nie będą innych, tylko dobrowolne.

Z tegoż *Łabunia* doszła wiadomość, że sławna owa Forteca Kamieniec Podolski dnia 21. Kwiet: (2. Maja) to jest w rocznicę urodzin N. Imperator: Jmci pod znamienite tej Monarchini podeszła berło bez wystrzelenia ładunku. Tegoż samego dnia wojsko Rosyjskie do pomienioney weszło Fortecy, i Garnizon, który się tam znajdował, wykonał przysięgę na wierność i poddaństwo. Liczba woysk, które dotych czas weszły aktualnie pod panowanie Najiaś: Imperatorowey Jeymci, wynosi już ogółem, przeszło dwudziestu tysięcy.

Z *Poznania d. 10. Maja.* Po wykonaney przysiędze dnia 7. tego miesi: na wierność Królowi Jmci ze wszystkich Woiewództw, tak od Duchowieństwa, iako też od stanu Rycerskiego, tudzież od Plenipotentów z Miast po 3ch, a ze wsi kaźdey po 6. tu przybyłych, dla których na 1,200. osob itoły w Kolegium po Jezuickim były tego dnia zastawione, wybrani są za Delegatów do Króla Jmci Pruskiego z Woiewództw *Poznańskiego i Gnieźnieńskiego*: *Miaśkowski Kaszt: Gnieź: Wollowicz, Ziemiecki, Celestyn Sokolnicki.* Z *Kaliskiego*: *Lubieński Słta Nakielski.* Z *Sieradzkiego*: *Lubieński Szamb: J. K. Mci.* Z *Łęczyckiego*: *Samuel Bronikowski.* Z *Płockiego*: *Unruch Słta Hamer:* Z *Ziemi Dobrzyńskiej*: *Boianowski Szamb: J. K. Mci.* Z *Woiewództwa Rawskiego*: *Bieluński.*

Akt, przez który się Miasto Gdańsk poddało Królowi Pruskiemu.

Rada Miasta i wszystkie Porządki oznaymują przez terażniejszy Akt Mieszczanom i mieszkańcom tegoż miasta, iż wszystkie wyż wspomniane porządki, wszyscy negocyanci, i wszystkie konfraternie kupieckie, pilnie rozważywszy całą moc terażniejszych okoliczności, i pełni ufności w miłosierdziu Opatrzności Boskiej, zgodziły się iednomyślnie, poddać miasto pod rząd Króla Jmci *Pruskiego*, ponieważ od nieiakiego czasu pomyślność iego znacznie do upadku

chylić się zaczęła, gdy nie ma innego sposobu, ani nadziei, żeby przyiść miasto do spodziewanego kiedykolwiek powstania swego mogło, chyba przez takowe Królowi *Pruskiemu* poddanie się, gdy zwłaszcza Król *Jmć Pruski* upewnił, że pod jego panowaniem uczyni mieszczan i mieszkańców tego miasta szczęśliwemi przez kwitnący handel i rękodzieła, wyłączając ich od wszelkiego rekrutowania, i przyrzekł napotym dać kosztować ślodyczy spokojności zupełney, i trwałego szczęścia.

Gdy oraz Król *Jmć Pruski* naysłaskawiey przyjął poddanie się tego miasta, zatym woyska *Pruskie* objęły w posessyą fortyfikacye zewnętrzne, a gdy Generał *de Raumer* dał na piśmie nam zapewnienie, iż zachowana będzie nayscisley karność wszelka, biorąc w posessyą to miasto, i że wszyscy bez dystrynkcyi rang, żadnego niedoświadczą gwałtu, ani co się tycze osób, ani co do majątku swego, także iż wszyscy, którzy są teraz w służbie żołnierskiej u miasta naszego *Gdańska*, chociażby wprzód byli Króla *Pruskiego* poddanemi, nie będą przymuszani do służby dalszey, ani będą wzięci do woyska, ale wolni zostaną wczas przyszły obrać inny sposób do życia, albo nowy handel, albo inną przedsięwziąć iaką profesyą, i że nakoniec też same będą względy na wszystkich poddanych Króla *Jmci Pruskiego* w tym rezydujących mieście, iako dla wszystkich innych obywatelów mieszkających w Kantonie, dla wieśniaków, dezertierów i maytków;

A zatym oznaymujemy, i naysurowiey upominami wszystkich Mieszczan i mieszkańców tak dla ich dobra własnego, iako aby owoców kosztowały obietnic upewnaiących o wzwyż wyrażonym szczęściu, żeby się spokojnie utrzymywali, handlem iak dotąd zwyczajnym bawili się, i aby zostawali spokojnie w domach swoich gdy woysko Króla *Pruskiego* do miasta wchodzić będzie.

A tak napotym każdy przez roztropne postępowanie

nie i spokojne ma się starać, aby zabezpieczył sobie skutki szczęśliwe, które ztąd wyniknąć mogą, oraz aby się uchronił wszelkiey gwałtowności i ukarania tak dla siebie samego, iako dla familii swoiey i współ-obywatelów. — Działo się w Ratuszu naszym dnia 2. Kwietnia 1793.

(podpisano) *Burmistrze i Rada Miasta Gdańska.*

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

LIST GENERALA CUSTINE DO KONWENCYI NARODOWEY.

Lubo skroś jestem przeięty sentymentami ufności, które mi zaszczycić mię Reprezentanci Narodu raczyli, winienem jednak walecznemu Rzęplęy woysku pod moią zostającemu kommandę, winienem całemu Narodowi i Reprezentantom jego, winienem nakoniec sam sobie nieukrywać prawdy, ale ią całą, iaka jest w istocie, nayzupełniey odkryć.

To meżne woysko tylko co niezginęło do szczytu na równinach Palatynatu, a ta nieszczęśliwość skutkiem była ordynansu danego od Beurnonvilla Ministra, który kazał, iżby opuściło bojowisko de Vosges, dając ordynans bez moiey o tym wiadomości, a nawet (iako mię upewniaią) bez dolożenia się u Rady Wykonawczey, ponieważ mówią, że w protokule żadnego śladu nie ma tego rozporządzenia, lubo mi ekstrakt deliberacyi Minister przysłał, a to we 4ry dopiero dni, iuż po wykonanym tym ordynansie.

Generalowie woysk nad Mozellą stojących pierwey cofnęli się, nim powzięłem wiadomość, że dano im takowe ordynanse. Bez wątpienia ich nieprzezorność, iakie ztąd mogą złe wyniknąć skutki, gdy ten kray cały bez wszelkiey obrony został, oznacza, iaką mają nieznaomość klesk fatalnych, które z tego źródła wynikają. Przeto woysko raz mi poruczone, ieśliby miało podlegać zawsze nierozumnym rozrządzeniom, podstępney kabale, lub zdradzie Agentów Narodu, czyliż mogę na to zezwolić, abym był narzędziem cierpiącym to zniszczenie walecznych żołnierzy? którzy mi są raz powierzeni? I czyliż nie byłbym ieden

z nuywzgardzeńszych zuchwalców, gdybym utrzymywał Rząd nad woyfkiem? którego tyle błędów, mimo wolą moię popelnianych, koniecznie muszą przynieść rychły upadek Rzpltey.

Ale odważę się wam powiedzieć prawdę, z tą szczerością, która samemu tylko Republikaninowi właściwie służy. Oto byliście sami powodem do takowego postępu tego dnia, gdy Kellermann podle zdradziewszy Narodu swego interessa, otrzymał ieszcze od was pochwały za to.

Zda mi się, iż powinnością iest moią, krótko wam opinii moich politycznych obraz przed oczy postawić, iakie były w czasie sprawowania urzędów moich publicznych, do których wezwany byłem od Roku 1789. gdym się w Zgromadzeniu Prawodawczym pierwszy raz naydował. Z całą pod owy czas Francją żądałem Króla, alem go zawsze chciał mieć z taką powagą, aby mu wolno było wszystko dobrze czynić, niemając żadney mocy nic wyrządzić obywatelom złego. Roku 1791. w czasie ucieczki Ludwika XVI. oświadczyć chciałem to żądanie Rzepltey, gdybym szedł za moią własną skłonnością, iaką miałem do takowego Rządu. Lecz pod ow czas gdy się znaczna w Narodzie burza wzmagala, większość ludu i prawie cały zbiór Prawodawczego Zgromadzenia, żądały mieć ieszcze Monarchią, i ja z niemi toż czynić musiałem. Zezwolilem więc na to, lecz pragnąłem, aby Król zrzekłszy się nierozumney Idei władzy arbitralney, był na zawsze, co się tycze pełnienia swych praw, przez mądre opisany prawidła. Appelluię do moicy o tym opinii dnia 26. Aagusta oświadczoney. Od tey epoki Królowie Europeyscy zaprzyśięgli zgubę naszą, w co też i Ludwik XVI. wciagniony. Ten Króla postępek sprawił, że Reprezentanci ludu Francuzkiego Rzeczpospolitą mieć żądali. Przyśięgłem z niemi razem żyć, albo umrzeć Republikaninem.

Ale abyśmy tę przyśięgę dopełnili, nieprzystoi gdyby Konwencya Narodowa z siebie samey ustawiczny czyniła plac utarczki, w czasie którey passye same na siebie następuią, silnie walczą, i nieiako tłuką się iedne z drugiem, gdy zwraszczą egoizm i niektórych prywatnych usłowanie

osób przewodzą nad słabemi z wielką Narodu samego szkoda, gdzie niektórzy burzyciele spokojności, przemagający partyi zaprzedaia wolność publiczną, gdzie nie slychać nic więcej, tylko wycie szaleńców i obelgi, ów to twór nienawiści osobistych, albo rezolucye do najwyższego stopnia wyniesionej exaggeracyi, zamiast uważnego roztrząsania okoliczności wszystkich przez zdrowego rozumu ostrożną powolność. A jeśli człowiek szczery, który żąda samej tylko kraiu swego wolności, doświadcza żalosnej pewności, że do celu zamierzonego nie dōydzie, nie zostaje onemu innej wziąć się drogi, iak tylko domieść to współobywatelom swoim, i prosić u Reprezentantów Narodu, aby uwolnili go od usług dalszych.

Dopełniłem wszystkie obowiązki moje, donosząc to wam wcześniej. Proszę nie myśleć moi współobywatele, gdyby дума iaka zamiarami kierowała motemi. Tyle dusza moja wzdyga się na samo wspomnienie przywłaszczenia sobie najwyższej władzy, ile się lękam być iey niewolnikiem. Jedna tylko Dyktatura poślanowiona, może ratować w czasie naykrytyczniejszym Ojczyznę. Ona to usność nieiaka wraża, przez którą każdy wielki charakter duszy rządzi się, będąc mocny w działaniu, i samą tylko cnotą rządzić się umiejący. Silna moc zdrowych rad, skoro te są zbawienne, powinna nad inne wszystkie zapędy przeważać, lecz takowa niezmierna władza powinna zaraz ustać, iak tylko sam egoizm ją rządzić zaczyna. Tak wielki charakter, samych tylko dumą odętych ma nieprzyjaciół, którzy chcą bez sposobu ratowania zostawić Ojczyznę, owych to podłych spokojności burzycielów, do których iednak w tych okolicznościach, w których zostaiemy, jeśli by nam byli w czym pomocni, uciekać się winniśmy.

Mniemam, iż tylko ieden jest sposób ratowania Ojczyzny. Ten będzie odkrytym Deputacyi oca enia powszechnego, i przed Radą wykonawczą. Jeśli ten środek przyjęty będzie, i jeśli osądzicie, że m datny jest, abym do exekucyi go przywiódł, pod ów czas kommandę jeszcze przy mnie na czas nieiaki zostawcie. Mając na siebie taki obowiązek włożony, potrafię, gdyby tego była potrzeba

zagrześć się z moim woyskiem w pośród rozwalin upadającej Rzpltey. Mniemam, że inne wszystkie środki w zamiarach nieskończoney zwłoki, są do ratowania Ojczyzny nieprzyzwoite. Takowe czynności sprawiają ucisk serca obywatelskiego, i zniszczenie woyska, którym kommanduję, co gdy nastąpi Rzplta sama niczym innym nie będzie, tylko snem przemijającym. Królowie zaprzysięgli iey zburzenie, a ich Ceklarze dzielą ten szalony zapal, umysły ich podżegający. Mowa Coburga pod Neerwinde będzie tej prawdy dowodem. (*) A zatym przez najmocniejsze siły naszych natężenie, możemy z krytycznych wybrnąć okoliczności. Roztrząśnicie to wszystko, a naybardziej rychło decydujcie.

A jeśli przeciwko memu życzeniu na sam los tylko szczęścia zdacie Rzpltey wydarzenia, i całość Ojczyzny, przyjmiecie, znowu proszę, podziękowanie za służbę. Niech innemu xdam woyska tę kommandę, na której mię raczyliście utwierdzić. Niechcę być uczestnikiem zguby Rycerzy Francuzkich, gdy nie mogę onych zapewnić chwały.

(podpisano) CUSTINE.

A N G L I A.

Z Londynu d. 30. kwietnia. Graf Luchesiński do tu-teyszego dworu Pośsem Pruskim oczekiwany w podobnym zamiarze, iako i Graf Mercy d'Argenteau od Wiedeńskiego Dworu. Pierwszy, iak powiadaia o potwierdzenie wzięcia Torunia i Gdańska, a drugi

(*) Dnia 13. Marca. Jedna z naykrwawszych pod Neerwinden batalia między Xięciem de Cobourg i Generałem Dumourierem. Zaczęła się ta o 7. zrana, trwała do 6. wieczorney. Austriaków pod czas tej zginęło do 5. a Francuzów do 6. tysięcy. Austriacy zostali przy placu i 32. armat Francuzkich zdobyli. Piszą, że przykładem Greckich wodzów, którzy Tacydydes ma ukontentowanie mowy przed bataliami w swej historyi przywozić, oba kommandujący wodzowie do woyska swego mówili: Współ - Towarzysze moi! rzekł Dumourier, ta batalia zadecyduje los Rzeczypospolitey Francuzkiej. Nie zostacie nam, tylko zwyciężyć, albo umrzeć. Jeśli zostaniecie porażeni, perdennu wam nie dadzą, jeśli zaś cofnięcie się ztąd bez bitwy, powieszani będziecie. Rezolwujcie, się więc co macie czynić. Xże zaś Coburg bardziej Lakońskim rzekł do swoich Aylem: Przyjaciele moi! Oto przed wami zabojey Króla swego, a ten Król, był to Monarchy naszego Wzrostu.

względem Niderlandu Francuzkiego, gdyby przez Austriaków bronią być zdobyty. Utrzymują także, że kongress tu się ma odprawić, do którego liczni Posłowie różnych zgromadzą się Mocarstw.

Wyznaczona jest Deputacya na weyrzenie w sprawę Rokofzanow, którzy w *Belfast* Mieście Irlandzkim wzniecili spisek przeciw tamiecznemu Rządowi. Między osobami w areszt wziętymi w *Dublinie*, znajduie się nawet iedna z Parlamentowych. Twierdzą, że tego sprzyśiężenia był zamiar utworzyć Rewolucyą nakształt Francuzkiey. Więcey 100. osob poimanych, gdy ukaranemi zostały, mniemano, że wróci się wszystko do spokoyności dawney, i że w dalszy czas nie będzie się czego lękać, alie znowu nowe teraz kłótnie zaczęły się. Wznawiać Z tey więc przyczyny wydany jest rozkaz do woyska, iżby w tante strony wkroczywszy, pilną baczność miało na wszelkie powstaiające rozruchy.

BELGIUM.

Z *Quievrain* d. 2. Maja. Francuzi wczoray o świtanu zrana attakowali Oboz CesarSKI. Utarczka z obu stron żwawa. Zginęło Francuzów we wsiach *Saultain* i *Curgies* do kilku set, 12. armat, 2. Haubice, wozów kilkanaście, i koni ze sto stracili. Zwycięzcami zostali Austriacy, nie bez straty iednak więcey 300. ludzi zostawionych na placu.

Z *Bruxelli* d. 27. kwietnia. Arcy-Xiąże Karol wiażd uroczyſty na Gubernatorſtwo Belgickich Prowincyi Austriackich do tuteyszego Miasta z wielką wspańiałością odprawił. Nie dawno ten Arcy Xiąże gdy w czasie potyczki zbyt się ku nieprzyjaciółom posunął, od Francuzów będąc oskoczony, w wielkim znajdował się niebezpieczeńſtwie. Gdyby Dragonia *de Latour* i niektórzy Huzarowie na ratunek nie przyśpieszyli, pewnieby zabity, albo w niewolą był wzięty. Głoszą, że cale chce porzucić odtąd woysko. W zamku *Laaken* rezydencyą swą założy, dokąd iuż ekwipaże iego przybyły.

KORRESPONDENTA KRAIOWEGO
Y ZAGRANICZNEGO.*W Sobotę dnia 18. Maja 1793. Roku.*

*Z Bielska na Podlasiu dnia 10. Maja. Dnia 8. tego miesiąca w dzień S. Stanisława JP. Suffczyński Generał-Major w dywizyi Mało Polskiej kommanderujący obchodził w mieście tutejszym rocznicę imienia Nayaś: Króla Jmci w takowym sposobie: Z rana o godz. 10. na czele Kawal: Narod: z ludzi 400. paradnie uszykowaney sam z całym sztabem tak Brygady JP. Hadziewiczza, iako też regimentu Fizylierow z Sztabem i Ober-Oficerami udał się do Kościoła farnego, dokąd wprzód cechy mieyskie z chorągwiami swemi przybyły, i tam zastawszy obywateli Ziemi Bielskiej przy odgłosie muzyki regimentowey Fizylierów i Brygady słuchał Mszy śpiewaney, którą celebrował JX. Szykowski Biskup Synopeński Proboszcz tameczny. Miał kazanie stołowne do tego festynu X. Widnach Podproboszczy. Nastąpiło *Te Deum Laudamus!* pod czas którego Kawal: Narod: cała parada z ręczney broni dała trzy razy ognia. Z armat zaś mieyskich nieustannym strzelaniem okazywano Monarsze swojemu wierność i przychylność. — Po skończeniu nabożeństwa wszystkich obywatelów tak Ziemi Bielskiej, iako też Powiatu Brańkiego najpierwszych Urzędników obojczy poci zabrawszy z sobą, których wprzód kilką dniami JP. Generał biletami udzielnemi zapraszał; w Ratuszu wspaniałym miasta Bielska dawał wielki obiad na 100. osób przy brzmiającej muzyce, pod czas którego spełniano zdrowie N. PANA żyjąc mu lat najdłuższych, a Kawal: Narod: rzęśliwym ogniem czyniła znakomitszemi te chęci. — Wstawszy od obiadu wyszli do zgiey sali, w której kapelia odmienna do grania oczekiwała ich przyścia, w tey nastąpiły tańce różne i zabawiły do późney pory. — JP. Suff-*

fczyński Generał-Major, który był nayıpierwszym tego uszanowania swemu Królowi powodem, gości u siebie ieszcze zatrzymał na kollacyą, pod czas której piękna illuminacya na Ratuszu okazała się; a po-mienione tańce aż do dnia trwały.

F R A N C Y A.

Z *Paryża* d. 22. kwietnia. Głoszą tu, że *Dumourier* 200.000. Funt: Ster: inni mówią, że tylko 40.000. liwów na banku Londyńskim lokował.

Na zaniezione skargi, że sessye poobiednie od wina bywały często rządzone, i ztąd nayıwiększe wynikały kłótnie, z tey przyczyny wieczorne skaffowano sessye, a poniedziałki, środy, i piątki na roztrząśnienie Konfitytucyi nowey są naznaczone.

Vergniaux czyni wniosek, aby zakazane było rzniecie cieląt, ponieważ woysko i rolnicy wiele potrzebują wołów. Dekretowano.

Adjutant Generała *Dampierre* staie u kratek. Donosi Konw: Nar: że codzienne zachodzą z nieprzyjaciół utarczki, które przewyższają pomyślnością wszelkie mniemania Kommandantow. Xże *de Cobourg* iuż uśnie, iuż przez różne pisma żąda pokoju. *Dampierre* wszelkiey rozmowy swoim z *Austryakami* zakazał.

N I E M C Y.

Z *Frankfurtu nad Menem* d. 2. Maja. O wycieczce uczynioney przez Francuzów dnia 23. Kwietnia na oboz pod *Rheinspitze* niedaleko *Gustawsburgu* następną mamy wiadomość. O puł nocy Francuzi przeszli przez forpoczty, i napadli na baterią Pruską, na której Kanonierowie spoczywali po nieustannej pracy. Z tak nagłą prędkością rzucili się na nieprzyjaciół Francuzi, że natychmiast iednych zabili, drugich w niewolą zabrali, a inni ledwo mieli czas uciec do bliskiej bateryi. Bez naimnieyszej zwłoki rzucili się ciż Francuzi na baterią Saską. Chorąży *Kams* 18. letni czynił co mógł, aby ludzi do odpo-

ru zachęcił, lecz uciekać musiał i z ludźmi; ponieważ Francuzi tak prędko wpadli na baterią, że żadnym sposobem do wystrzelenia przyiść nie mogło. Francuzi zagwoździli wszystkie duże armaty i haubice, a 3. armaty polowe Saskie z sobą wzięli. Liczba zabitych Kanonierów nie wiadoma, ponieważ dla tegoż ognia do szanów przybliżyć się nie można. Sasów 3. tylko zabito, i kilku szczególnie rannych. Niektórzy także chłopci około szanów pracujący zginęli. Francuzi pewnie żadnego człowieka nie stracili, ponieważ ani razu do nich niestrzelono. Cała okolica w zamieszaniu była. Mieszkańcy puciekali z bydlętem w lasy. Sasi bagaże do *Russelheim* wyfali, lecz ta niespokojność krótko trwała, ponieważ o 5tey powrócili do Fortecy Francuzi. (z *Gazety Berlińskiej*.)

DONIESIENIA

U IP. Nahke w tutejszym Saskim Porcellanowym Magazynie nadeszły wcale świeże nalepujące prawdziwe Mineralne wody, iako to:

Seydszycka gorzka woda,	-	-	Butelka po zł: 6.
Selcerska woda,	-	-	Butelka po zł: 5.
Pymontska woda,	-	-	Butelka po zł: 8.
Spiska woda,	-	-	Butelka po zł: 7.
Egierska woda,	-	-	Butelka po zł: 10.
Altwaiferska woda,	-	-	Butelka po zł: 6.

Jeszcze można dostać także: Seydszyckiey gorzkiey Soli zapieczętownych pakietkach dwa taty trzymających, po groszy 10

Saskiego pachnącego mydła z gorzkich migdałów zrobionego w Warszawie po zł: 3.

Wiadomo się czyni, że dobra Gołędzinów zwane zaraz za Pragą przy wiśle leżące w Possessyi emphiteutycznej zostają albo do puszczenia częściami, albo przez połowe. To jest: Ze terazniejszy emphiteuta chce prawa sobie Rużanego odstąpić w części tych dobr, albo w połowie za pomierną ugodę w użyczeniach i obowiązkach łatwych. W Dobrach tych jest Browar murowany porządny, suszarnia murowana, młyn także o dwóch kamieniach murowany, cegielnia, dworki mieszkalne, karczmarz kilka, i garbarnia, pola iek włok 14. i sianożęci. Kto by chciał i życzył sobie nabyć części takowej, albo bydz współnikiem; ma się udać na Gołędzinów do W. Emphiteuty także przy browarze mieszkającego.

Imieniem Jan Dan włki wzrostu średniego, twarzy okrągłej, włosow i brwi gniazdy, wieku lat 42. mający, był w Regimentcie JW. Generała Wodzieckiego z Iniermem Abzzytowany, ożenił się przy Krakowie z Wdową niemiecką Klarą Dudzińską, niemieszkającą z nią Rotu, zabrawszy iey Substancją uszedł od niej już Lot Sędz, kteby o takowym Cślowieku wieział czyli umarł lub żył niech poda do Konsystorza onim, wiadomość w Warszawie, lub w Krakowie ponieważ był szukany po Kłasztorach o sepulture i po Farach.

Nro. 188. Kamienica na krzywym kole z stajniami, officynami i innemi wygodami do sprzedania, W. JP. Zawiszy Szambelana J. K. Mci. Referencya o kupno do JP. Koeniga w officynie teyże kamienicy mieszkającego.

Adminstracya do Massy Fortuny Ur. Kabryta wyznaczona, donosi Publicznosci iż we środę dnia 22 Maja i w dalszych dniach następujących będzie się odprawiała Aukcyja na karety angielskie i inne pojazdy, iako też do nich rekwizyta, to jest szory, półszorki &c. W kamienicy JP. Wasilewskiego na krakowskim przedmieściu zaczynać się będzie o godzinie 3. po południu.

Autor dzieła Heraldyki czyli opisanie Herbów uskutecznił przedsięwziętą przez siebie w wydaniu pierwszego tomu: Ma honor uwiadomić godnych obywateli w Koronie i W. X. Litewskim iż w następującym miesiącu to jest na S. Jan Chrzciciel wyidzie z druku. Ktorego exemplarze ci, którzy p. epnumeratę zapłacili, za pokazaniem rewersu autora odbiorą. W Warszawie u tegoż samego autora, w Marywilu u JP. Grölla, naprzeciwko zamku u JP. Netto, i w drukarni JP. Zawadzkiego, w Gdnie u W. IX. Jurewicza Kanonika Infant: Rektora szkół Narod: wydzi i Litt: Przytym zanosi usilną prośbę swoją do wszystkich godnych stanu szlacheckiego obywateli, zęby o herbach swoich z umieszczeniem genealogii raczyli wiaknappretszym bydź może czacie pod adresem autora przez pocztę Franko uwiadomienie przysłać. Imiona p. numeratorów wtymże pierwszym tomie położone będą.

Autor Dziennika i Przewodnika uwiadomia. Jeżeliby kto sobie życzył zakordonowane w Panowanie Rossyjskie dać dobra na Ukrainie i Rusi, na zamian w Wojewodztwie Sandomirskim leżące, znaczne fabryki mające, z kilkunastu wsi złożone, około dwóch millionów wartujące, niechay się pyta w kantorze u tegoż autora na nowym Miescie na rogu S. Ju. skiej ulicy mieszkającego pod Nro. 272.

Sąd Kommissarki Refskryptem JK Mci do rozsądzania sprawy konkursowej pomiędzy starozakonnym Heymaosom a wierzycielami i dłużnikami onegoż zachodzący wyznaczony, obwieszcza wszelkich wierzycieli i dłużników onegoż, iżby na dniu 15. Mca Czerwca Roku terażniejszego przed tymże sądem, unikając dekrétów zaočných, iako na terminie ostatnim stawili.

Obwieszcza się iż Kommissyja między Kahałem i osobami prywatnemi żydów Dubieńskich a ich wierzycielami i dłużnikami na terminie z obwieszczenia przypadłym dnia 2go. Mca terażniejszego dla uwiadomienia ieszczę kredytorow i debitorow przez sąd kommissarki refskryptem JK Mci oznaczony, a na mocy rezolucyi sądow allefforskich ziechawszy, do dnia 24. tegoż terażniejszego Mca Maja odwołana została.

Kamienica z wszelkimi wygodami pod Nro. 196. przy ulicy Krzywej koło sytiowana, niedawno na nowo jest urowana, na licytacya publiczną jest wystawiona, ktoby iey sobie nabyć życzył, niech się znajduje na Ratuszu M. S. W. Dnia 1. 2. i 3go. Mca Czerwca o godzinie 2. po południu Roku teraz bieżącego 1793 a więcej dającemu w dziedzictwo przynależna będzie.

Podane się do wiadomości, że od tego czasu, Masto Wiązowskie niebędzie się sprzedawać nigdzie po ulicach, tylko na długiej ulicy przy Pałacu JO. Xzny R. dziawłowy Miecznikowy Litt. i to niedrożej, iak funt po 5. srebrnych groszy. To doniesienie ma ten zamiar, aby pod tytułem Wiązowskiego Masta, inne a nawet drożej sprzedawane niebyło.